

Februar

DOGADAJI OPŠTEG KARAKTERA

2. februar
- U Beogradu vođeni dvodnevni razgovori između predstavnika NDH, vode četnika u istočnoj Bosni Jezdimira Dangića, opunomoćenog generala u NDH Edmunda Glajze Horstenaua, nemačkog poslanika u NDH Zigfrida Kašea i opunomoćenog komandujućeg generala u Srbiji Paula Badera. Predstavnici NDH su se suprotstavili zahtevima Dangića i generala Badera r-a 17 srezova istočne Bosne predu u nadležnost četnika i da se priključe Nedićevoj Srbiji. Odlučeno je da to područje i dalje ostane u sastavu NDH.
2. februar
- VS NOP i DV Jugoslavije izdao naredbu i uputstvo o mobilizaciji svih za borbu sposobnih vojnih obveznika fočanskog, čajničkog i pljevaljskog sreza.
  - U Foči, na predlog GS NOP i DV za BiH, odlukom VS NOP i DV Jugoslavije formiran Operativni štab NOP i DV za istočnu Bosnu.
4. februar
- Odlukom VS NOP i DV Jugoslavije formiran Operativni štab NOP odreda za Hercegovinu, čije je operativno područje obuhvatalo severnu i Istočnu Hercegovinu i južnu Dalmaciju. Time je ukinut dotadašnji privremeni Operativni štab (zajednički za Hercegovački i Nikšićki NOP odred).
  - VŠ NOP i DV Jugoslavije naredio Štabu Zupovinskog partizanskog bataljona da hercegovačkim partizanskim jedinicama pruži pomoć u učvršćivanju narodne vlasti u gatačkom srezu i u borbi protiv petokolonaških elemenata.
  - . Načelnik štaba nemačke Vrhovne komande uputio pismo italijanskoj Vrhovnoj komandi: situacija u NDH zabrinjava; jačanjem ustanka ugroženi su privreda i saobraćaj; stoga treba preuzeti zajedničke operacije protiv partizana.
5. februar
- Izbeglička vlada Kraljevine Jugoslavije zatražila od svog poslanika u Moskvi, da budno motreći, na vreme otkrije eventualnu pomoć SSSR-a partizanima.
7. februar
- VŠ NOP i DV Jugoslavije naredio Slabu Romanjorskog NOP odreda da glavna dejstva usmeri ka Han-Pijesku, Vlasenici i reci Drini, sprečavajući prodor četnika ka Romaniji i Glasincu. Za Izvršenje toga zadatka trebalo bi. s obzirom na proširenje rejona dejstva, formirati više samostalnih bataljona. koji bi dobili zadatke za duži period.
- Februar ▪
- Po naredenju VŠ NOP i DV Jugoslavije, za rukovođenje borbama u jugositočnoj Bosni formiran Operativni štab Kalinovik. koji je objedinjavao dejstva Kalinovičkog NOP odreda i Fočanskog dobrovoljačkog odreda, a povremeno i dejstva delova 1. proleterske NOU brigade i Durmitorskog NOP odreda. Ulogu toga štaba do početka maja 1942. vršili su, uglavnom, štabovi 1. proleterske NOU brigade i Kalinovičkog NOP odreda, a povremeno i pojedini članovi GŠ NOP i DV za BiH.
7. februar
- Završena okupatorsko-kvislinška cianzivna dejstva u istočnoj Bosni (tzv. druga neprijateljska ofanziva). Nemačke, ustaško-domobranske i četničke snage su ovladale slobodnom teritorijom u istočnoj Bosni i time osuđivale plan VŠ NOP i DV Jugoslavije da prodre u industrijske i rudarske centre toga područja. Za vreme tih dejstava četnici su otvoreno saradivali sa okupatorom i ustaško-domobranskim snagama, a svojom propagandom uticali na osipanje nekih partizanskih jedinica.
8. februar
- VŠ NOP i DV Jugoslavije naredio Operativnom štabu NOP i DV za istočnu Bosnu da glavna dejstva usmeri ka reci Drini radi suzbijanja četničkog uticaja.
12. februar
- Predsednik izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije uputio svome poslaniku u Washingtonu telegram: netačno ga obaveštavajući da Draža Mihailović već deset meseci vodi borbu bez ičije pomoći, on mu naređuje da predsedniku SAD Franklinu Ruzveltu izloži teško stanje četnika i zatraži pomoć.
13. februar
- Koministra telegramom zatražila od CK KPJ da VŠ NOP i DV Jugoslavije da na rodima porobljene Evrope uputi proglašenje s pozivom u borbu protiv okupatora.

14. februar — Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio Stabu Sektora Nevesinje — Gacko da uništava četnike u Hercegovini i stvara dobrovoljačku vojsku.
- Februar p. p. — Kominterni telegramom zatražila (či CK KPJ) informaciju o aerodromima na koje bi se mogli spustiti sovjetski avioni koji donose pomoć u oružju i municiji.
- Februar d.p. — VS NOP i DV Jugoslavije naredio GS NOP odreda za Srbiju da zadrži partizanski način ratovanja i da, prema potrebi, formira dobrovoljačke odrede, a za pozadinsku službu u selima formira narodne straže.
10. februar — Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito obavestio članove Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodene krajeve Edvarda Kardelja i Ivu Lolu Ribara o neuspunu okupatorsko-kvislinških ofanzivnih dejstava od 15. januara do 7. februara 1942. u istočnoj Bosni (tzv. druge neprijateljske ofanzive) naredio čišćenje u tehničkom aparatu CK KPH i postavio zadatku da se izda proglašenje bugarskim vojnicima u Srbiji.
- Draža Mihailović uputio potčinjenim jedinicama direktivu u kojoj ističe da su emisije Radio-Londona o pomirenju s komunistima »naše lukavstvo da bi komuniste uništili. Objavite javno narodu da nas Englezi u tome potpomažu da bismo se jednom potpuno otarasili komunista«.
17. februar — Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito uputio depetu Kominterni s molbom da se za potrebe NOP i DV Jugoslavije vazdušnim putem dote na Zabljak oprema, oružje i lekovi, ističući da bi te posiljke imale ogroman moralni i politički značaj.
18. februar — VS NOP i DV Jugoslavije dao Stabu Durmitorskog NOP odreda uputstvo o pripremanju aerodroma u okolini Zabljaka radi sruštanja sovjetskih aviona s vojnim materijalom za jedinice NOP-a.
- Us. Kulini (kod Zvornika) održan sastanak između načelnika štaba nemačkog opunočenog generala za Srbiju i predstavnika vlade Nedića i četnika Dangića o zajedničkom napadu na partizane u istočnoj Bosni.
19. februar — U Foči izašao prvi broj "Narodnog borca", lista Vrhovnog štaba NOP i DV Jugoslavije.
20. februar — Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio GS NOP i DV /a BiH da formira pokretne udarne jedinice i operativne grupe radi uspešnijeg izvođenja dejstava u Bos. krajini, istočnoj Bosni i Hercegovini.
- Naredbom vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije Josipa Broza Tita reorganizovan GS NOP odreda za Sandžak i određeni njegovi neposredni zadaci i način rukovođenja jedinicama.
22. februar — Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito obavestio Kominternu o neuspenu neprijateljskih napada na partizane u toku zime i tražio da BRP(k) proglašom pozove bugarske vojнике u Jugoslaviju da prelaze na stranu partizana, a CK KPJ će od njih formirati partizanske odrede i u pogodno vreme ih prebaciti u Bugarsku.
23. februar — Pod rukovodstvom člana CK KPJ Moše Pijade uspostavljen u s. Njegovuđu (kod Zabljaka) pomoćni aerodrom radi prijema obećane pomoći od SSSR-a.
24. februar — Odlukom VS NOP i DV Jugoslavije, od razbijenih četničkih jedinica i novomobilisanih boraca s teritorije sreza Foča formiran Fočanski NO dobrovoljački odred.
25. februar — VS NOP i DV Jugoslavije uputio GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku direktivno pismo: da preduzima najenergičnije mere, prvenstveno političke, za uništenje četničkih bandi u Crnoj Gori, a naročito u Vasojevićima.
27. februar — U Rimu, na sastanku načelnika italijanske Vrhovne komande Uga Kavalera, načelnika štaba Vrhovne komande oružanih snaga Nemačke (OKWI feldmaršala Vilhelma Kajtelja i nemačkog ministra inostranih poslova Joakima fon Ribentropa, razmotrena situacija u Jugoslaviji i odlučeno da se preduzmu zajedničke operacije protiv NOP i DV Jugoslavije u Bosni i Hercegovini, dejstvujući protiv ustanka s najvećom energijom.
27. februar — Toga dana i sutradan izvršni komitet Kominterne uputio telegram Generalnom sekretaru KPJ Josipu Brozu Titu: iznosi da je prema podacima CK BRP(k) stanje u Makedoniji teško, te da CK BRP(k) smatra, da bi bilo »svršishodno da se partiske organizacije u Makedoniji objedine u samostalnu makedonsku partiju. Ovaj stav CK BRP(k) bio je osuđen od strane CK KPJ kao nepravilan.

28. februar

Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku da formira udarne partizanske jedinice radi brze likvidacije četničkih snaga i da šavnički srez, gde se očekivalo spuštanje sovjetskih aviona, obezbedi od napada četnika.

Februar k.

CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije, analizirajući situaciju nastalu za vreme tzv. druge neprijateljske ofanzive, resili da se jače partizanske snage upute u istočnu Bosnu, s tim da se najpre očisti područje Glasinca od četnika, ustaša i domobrana, a zatim razbiju četnička uporišta u rejonima Han-Pijeska, Vlasenice, Drinjače, Srebrenice i Bratunca, tamo razvije živa politička aktivnost u narodu, obnove i ojačaju organi vlasti i narodnooslobodilačke organizacije, obnove i učvrste područne jedinice i time stvore povoljne mogućnosti za pomoć NOP-u u Srbiji. U tom smislu izdate su direktive PK KPJ za Bosnu i Hercegovinu i GS NOP i DV za Bosnu i Hercegovinu.

Februar

U Foči VS NOP i DV Jugoslavije izdao dva veoma značajna dokumenta: »Zadaci i ustrojstvo narodnih oslobodilačkih odbora- i »Objašnjenja i uputstva za rad narodno-oslobodilačkih odbora u oslobođenim krajevima«. U njima su uopštena iskustva iz dotadašnjeg rada 1 razvoja NO odbora, te se smatraju prvim propisima oblikovanim u vidu zakona u kojima su formulisani zadaci i organizacija nove narodne vlasti. Ti dokumenti su poznati kao »Fočanski propisi«.

VS NOP i DV Jugoslavije izdao »Statut proleterskih narodnooslobodilačkih udarnih brigada«, kojim su određeni karakter proleterskih brigada, formacija, položaj i prava rukovodećih organa, disciplina, međusobni odnosi starešina i boraca, vojni sudovi i dr. Služio je kao osnova i za formiranje NOP odreda.

BOSNA I HERCEGOVINA

1. februar

Kod s. Drijena (na putu Dubrovnik — Trebinje) dve čete bataljona »Suma« Sektora Trebinje — Dubrovnik privremenog Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu razbile jednu italijansku četu.

2. februar

- Delovi Romanjanskog NOP odreda zauzeli Han-Stijenicu i odsekli Rogaticu od Sokolca. Time je otpočela dvomesečna blokada ustaško-domobranskog garnizona u Rogatici. Neprijatelj se samo povremeno, uz teške gubitke, probijao iz Sokolca i s. Prače do opkoljenog garnizona.
- Po prethodnom dogovoru, posada ž. st. Svodna (na pruzi Prijedor — Bos. Novi), koju je sačinjavala 10. četa domobranskog U. pešadijskog puka, predala se delovima 1. partizanskog bataljona 2. krajiškog NOP odreda.
- Kod sela Orašja (blizu Doboja) delovi 3. bataljona Ozrenskog NOP odreda zarobili vod domobrana (44 domobrana) iz sastava 23. čete 5. bataljona domobranskog I. pešadijskog puka.

4/5. februar

- Kod s. Katanića (na pl. Ozren) delovi 4. i Udarnog bataljona Ozrenskog NOP odreda okružili i razbili 1. četu 1. bataljona domobranskog 3. pešadijskog puka. Od 110 vojnika poginulo je i zarobljeno 58. dok se ostatak probio u manastir Ozren. Zaplenjena je veća količina naoružanja i opreme.

5. februar

Kod s. Narandžića (blizu Doboja) dve čete 2. bataljona Ozrenskog NOP odreda u susretnoj borbi razbile po jednu četu domobranskog 4. i 5. pešadijskog puka i u gonjenju izbile na železničku prugu Maglaj — Doboj kod s. Striježevice.

Grupa od 22 partizana 3. krajiškog NOP odreda, u domobranskim uniformama, upala u žandarmerijsku stanicu i sekциju za Izgradnju pruge u selu Vrbanji (kod Banje Luke) i u kratkoj borbi zarobila i ubila 56 žandarma a zaplenila 2 p. mitraljeza, 45 pušaka i 10.000 metaka. Tu akciju je pripremila banjolučka partijska organizacija.

Oblasni komitet SKOJ-a za Bos. krajinu formirao OK SKOJ-a za Jajce (područje 3. krajiškog NOP odreda).

6. februar

U s. Agićima (pod pl. Cemernicom) održana konferencija komandnog kadra 1, 2. i 4. bataljona 3. krajiškog NOP odreda, na kojoj je učinjen poslednji pokušaj da se spreči rascep sa četnicima. Na konferenciji je izabran štab novog 3. krajiškog NOP odreda.

Posle sedmodnevnih upornih borbi Birčanski NOP odred prisilio domobransku posadu da, sa znatnim gubicima, uz pomoć snaga spolja, napusti selo Papraču (blizu Vlasenice).

Delovi 3. čete 2. krajiskog NOP odreda, razbivši posadu, zauzeli ?.. st. Omarsku (na pruzi Prijedor — Banja Luka) i uništili stanične zgrade, skretnice i jednu kompoziciju od 8 vagona i 1 lokomotive.

7. februar Kod s. Zaplanika (na pruzi Hum — Dubrovnik) Šumska četa Sektora Trebinje Dubrovnik Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu uništila voz i zarobila 32 italijanska vojnika. 4 domobrana i 3 ustaše.

9. februar Napadom iz Trebinja i Bileće, glavnina italijanske divizije «Marke» otpočela deblokadu garnizona u Bileći. U četverodnevnim borbama protiv jedinica Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu, delovi te divizije su se, uz veće gubitke, probili u opkoljeni garnizon u Bileći, ali nisu uspeli održati komunikacije, pa je garnizon i dalje ostao blokiran.

Kod ž. st. Glavske (na pruzi Uskoplje — Zelenika) delovi Šumskog bataljona (ojačani delovima Orjenskog bataljona Nikšićkog NOP odreda) Sektora Trebinje — Dubrovnik Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu, uništili voz i razoružali vod italijanskih vojnika.

U s. Kuli (kod Sokolca) delovi Romanijskog NOP odreda uništili vod domobranskog 1. konjičkog puka. Poginulo 12, ranjena 4 i zarobljena 34 domobrana.

10. februar Delovi Majevičkog NOP odreda u tročasovnoj borbi potpuno uništili vod domobrana u uporištu Han-Miladije (kod Brčkog).

Kod s. Rekavice (blizu Banje Luke) delovi 3. krajiskog NOP odreda uništili 22. čelu domobranskog 10. pešadijskog puka, ojačanu žandarmima, pri njenom izvlačenju iz do tada blokiranih s. Krupe na Vrbasu, prema Banjoj Luci.

12. februar Delovi 3. čete 2. krajiskog NOP odreda zauzeli ?.. st. Piskavicu (na pruzi Banja Luka — Prijedor), razoružali 15 domobrana i uništili sve stanične instalacije i državne zgrade u selu.

12/13. februar — iznenadnim napadom Zenički bataljon NOP odreda «Zvijezda», zauzeo ž. si Begovac i zarobio 1. četu 2. bataljona domobranskog 15. pešadijskog puka sa kompletnim naoružanjem, a zatim spalio pilanu, demolirao ?.. st. i porusio prugu.

13. februar — Na zajedničkoj konferenciji predstavnika NOP odreda »Zvijezda« i »Romanija« i OK KPJ za Romaniju i za Žvijezdu detaljno analiziran rad u toku romanijsko-bihaćanske operacije i produzete mere za hitno sređivanje jedinica i partijskih organizacija i za otklanjanje slabosti u organizaciji narodne vlasti
— Kod ž. st. Duži (na pruzi Trebinje — Hum) Šumska četa Sektora Trebinje — Dubrovnik srušila poluoklopni voz, uništivši lokomotivu i jedan vagon.
— Kod vodovoda u s. Dolu (kod Stoca) Stolački bataljon Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu razoružao italijansku stražu, a zatim razbio jednu kombinovanu četu 1. bataljona 52. puka italijanskog divizije »Kačatori dele Alpi«, koja je na kamionima intervenisala iz Stoca.

14. februar Otpočele trodnevne borbe u kojima se ojačani domobranci 1. konjički puk iz Sokolca probio u okruženu Rogaticu, ali su mu delovi Romanijskog NOP odreda i bataljon Bajo Plvljanin Durmitorskog NOP odreda izbacili iz stroja 143 vojnika i oficira.

15. februar Kod s. Magaljdola (na putu Jajce — Mrkonjić-Grad) 2. bataljon 3. krajiskog NOP odreda razbio delove (319 vojnika) domobranskog 9. pešadijskog puka, koji je pokušao da se iz Jajca probije u Mrkonjić-Grad, i zarobio komoru (60 konja s tovarima).

Februar p.p. — Izdvajanjem Manjačkog, Cemerničkog, Crnovrškog i Prnjavorškog bataljona iz 3. krajiskog NOP odreda formiran 4. krajiski NOP odred.
— Na omladinskom zboru u Foči, pod rukovodstvom PK SKOJ-a za BiH, izabran Sreski odbor NOSOBiH i stvorena prva organizacija Saveza. U toku februara sreske organizacije, sa više hiljada omladinaca, stvorene su u još desetak srezova istočne Bosne i Hercegovine.
— Inicijativni glavni odbor NOSOBiH izdao pravila Saveza, kojima su regulisani organizaciona struktura, članstvo, naziv, prava i dužnosti članova.
— Da bi se, zbog slabih veza, lakše rukovodilo organizacijama KPJ u zapadnoj Bosni, PK KPJ za Bili formirao svoje Povereništvo za Bos. krajinu. Povereništvo (sastavi: 3 člana PK KPJ za BiH) u suštini je vršilo funkcije Oblasnog komiteta KPJ za Bos. Krajinu.

- Februar s.*
- OK KPJ za Jajce formirao SK KPJ za Kupres. Organizacija je do tada delom pripadala OK KPJ za Livno.
  - U Foči, od najboljih omladinaca u sastvu 1. fočanskog dobrovolskog bataljona, formirana Fočanska omladinska partizanska četa, koja je krajem februara ušla u sastav 3. bataljona 1. proleterske NOU brigade.
  - U Sarajevu Pi-C KPJ za Bili formirao partijsko rukovodstvo (nazivano i vojnim komitetom) za rad sa oficirima i podoficirima u domobranstvu NDII. Do tada su veze održavane pojedinačno.
- 16. februar*
- Dva bataljona 1. proleterske NOU brigade, dve čete Durmitorskog NOP < dreda i tri čete Crnogorsko-sandžačkog NOP odreda napale četnike u s. Celebiću (kod Foče), ali je četnička glavnina, osetivši pripreme za napad, pobegla, pa su jedinice gotovo bez borbe zauzele mesto.
- 16/17. februar*
- U Loparama, u prisustvu 70 delegata sa oslobođene teritorije severnog dela istočne Bosne i iz okupiranih gradova¹, održana okružna konferencija SKOJ-a za Majevicu. Rešeno je da se pristupi organizaciji NOSOBiH i raskrinkavanju četnika kao kvisljingu i da se, pored SK SKOJ-a za Tuzlu i Bijeljinu, formira SK SKOJ-a za Brčko.
- 17. februar*
- Nemačka 718. pešadijska divizija (bez dva bataljona), ojačana manjim delovima drugih jedinica, otpočela desetodnevne borbe protiv tri bataljona 2. krajiškog NOP odreda, probila se iz Bos. Dubice u Prijedor i obezbedila saobraćaj iz Prijedora prema Bos. Dubici, Banjoj Luci i Bos. Novom.
- 19. februar*
- Oko 500 boraca 4. krajiškog NOP odreda i delovi Krajiškog proleterskog bataljona (u formiranju) izvršili neuspeo napad na oko 200 domobrana u Kotor-Varoši. U napadu poginuo politički komesar 4. krajiškog NOP odreda Rade Ličina, narodni heroj.
  - Delovi 4. krajiškog NOP odreda bez borbe razoružali jednu četu domobrana u s. Han-Kolima (kod Banje Luke).
- 19/20. februar*
- U Kifinom Selu (kod Nevesinja) ojačana četa Udarnog bataljona Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu uništila Stab operativnih jedinica četničke komande istočno Bosno i Hercegovine.
- 20. februar*
- U s. Vukosavcima (kod Lopara) delovi četničkog Majevičkog odreda mučki napali Štab Majevičkog NOP odreda. U neravnoj borbi su Izginuli većina članova Štaba odreda i članova OK KPJ za Majevicu, ukupno oko 30 rukovodilaca i boraca, među kojima i komandant Majevičkog NOP odreda Ivan Marković Irac, politički komesar Fadil Jahić Španac i članovi Štaba odrada Albin Herljević i Slavko Mičić — narodni heroji.
- Na pl. Majevici, posle zverskog mučenja, četnici ubili političkog komesara čete Majevičkog NOP odreda Strahinju Mitrovića Stajka, narodnog heroja, i sedam njegovih boraca.
- U taška Crna legija (jačine puka), ojačana domobranskim 3. bataljonom Vojne krajine, izvršila proboj iz Sokolca u opkoljenu Rogaticu. Kod s. Zavarina (blizu Sokolca), u borbi protiv delova Romanjiskog NOP odreda i bataljona »Bajo Pivljanin« Durmitorskog NOP odreda, Crna legija je pretrpela znatne gubitke.
- 20121. februar*
- Grupa od 30 partizana iz sastava Majevičkog NOP odreda, u domobranskim uniformama, upala u Bijeljinu i u Sreskom načelstvu razoružala stražu i oslobođila jednu zatvorenicu.
- 21. februar*
- U Skender-Vakufu otpočela I oblasna konferencija KPJ za Bos. krajinu, kojoj su prisustvovali: predstavnici okružnih, sreskih i mesnih partijskih organizacija, komandanti i politički komesari NOP odreda 1 politički komesari svih bataljona i četa i njihovi zamenici. Konferencija je trajala tri dana i na njoj je analiziran celokupan rad Partije, vojske i SKOJ-a od početka ustanka. Date su direktive za dalje jačanje i organizaciono učvršćivanje partizanskih jedinica i za proširivanje baze ustanka masovnjim uvlačenjem muslimana u NOP; naglašen je pravilan odnos prema neborackom stanovništvu; preciziran je stav prema domobranima; pooštrena je borba protiv šovinizma i četničke izdaje; preneti su zaključci Pokrajinskog savetovanja u s. Ivančićima; formiran Operativni štab NOP i DV za Bos. krajinu; odlučeno je da se formiraju 5. krajiški NOP odred i veći broj omladinskih četa i pokretnih udarnih bataljona.

¹ Delegati iz Bičkrig su naišli na neprijateljsku zasedu i pohvatani, a sekretar MJC je poginuo.

- 22. februar** U Foči, u prisustvu oko 500 žena iz Foče, Cajniča, Goražda i okolnih sela (slobodnog dela istočne Bosne), održan osnivački zbor antifašističkog saveza žena istočne Bosne, kome je idućih dana sledilo formiranje sreskih odbora i opštinskih poverenlštava,
- 23. februar**
- U Cajniču, na konferenciji predstavnika seoskih i opštinskih NO odbora, izabran SNO odbor za Cajniče.
  - Jedinice Grupe kordunaških NOP odreda zauzele V. Kladušu. Italijanska posada se izvukla prema Slunju.
- 25. februar**
- U Foči, na inicijativu CK KPJ, održan sastanak partijskog aktiva (uglavnom članova PK KPJ i GS NOP i DV za BiH) istočne Bosne. Pretresena je vojno-politička situacija u istočnoj Bosni i uloga seljaštva u NOB-u; kritikovan je oportunistički stav prema četnicima, koji su se kao oružana formacija srpske buržoazije, otvoreno stavili u službu nemačkog okupatora; uloga seljaštva u NOB-u ocenjena je kao presudna; uzet je kurs na čvršću disciplinu i na povećanje rukovodeće uloge partije; posvećena je veća pažnja omladini, narodnoj vlasti i omasovljenu organizaciju KPJ
  - Oko dva bataljona italijanske divizije »Marke« izvršilo napad od ž. st. Zaplanik, Jasenica-Lug i Diklići (na pruzi Dubrovnik — Gabela) prema Bobanima. Pošto su delovi Šumskog partizanskog bataljona Sekتورa Trebinje — Dubrovnik Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu razbili jednu njihovu četu u s. Vjetrenom, ostale kolone su se povukle, opljačkavši sela: Nevadu, Prisjeku i Slavogostice.
  - Optočeo četvorodnevni napad 3. krajiškog NOP odreda i četničkog bataljona »Kočić« na Mrkonjić-Grad, u kome su se nalazili jedan bataljon italijanske divizije »Sasari« i dve čete domobrana. Delovi 3. krajiškog NOP odreda su bili prodrli u centar grada, ali su četnici omogućili italijanskom bataljonu da se izvuče na njihove položaje i da bočnim prolivnapadom slomi partizanski napad.
  - Formiran odbor NOF-a za V. Kladušu.
- 26. februar**
- Delovi Hercegovačkog i Nikšićkog NOP odreda razbili Ljubomirski i Bilečki bataljon 1. hercegovačkog četničkog puka. U višodnevnim borbama je ubijen 31 četnik, većina četnika se predala, a ostaci su se povukli u italijansko-domobranski garnizon u Bileći.
- 27. februar**
- Kod s. Bratača (blizu Nevesinja) delovi 1. hercegovačkog udarnog bataljona i bataljona »Nevesinjska puška« odbili napad oko 300 vojnika 3. puka italijanske divizije »Taurinenze« i 200 četnika četničkog Nevesinjskog odreda i naneli im gubitke od 40 mrtvih.
  - Formiran inicijativni SNO odbor za Bileču.
  - U s. Zakomu (kod Rogatice) 1. bataljon četničkog Rogatičkog odreda iznenadio i zarobio Štab Romanjanskog NOP odreda i njegovu zaštitnicu i arhivu. Idućih dana, pri sprovođenju za Beograd, kod Starog broda na r. Drini partizani su ih preoteli
- 28. februar**
- Majevički NOP odred, posle žestokih borbi kod s. Vukosavaca (blizu Lopara), pred nadmoćnim snagama četničkog Majevičkog odreda povukao se preko pl. Jelice u Birač.
- Februar k.**
- Naređenjem Operativnog štaba NOP i DV za istočnu Bosnu, na teritoriji srezova Goražde i Cajniče formiran Drinski NO dobromoljački odred.
- Februar**
- U s. Brezicima (kod Doboja) formiran NO odbor za teritoriju Ozrenskog NOP odreda, koji je imao karakter SNO odbora.
- U Mostaru, prerastanjem odbora NO fonda, formiran GNO odbor, koji je ilegalno radio do oslobođenja grada (14.2.1945) rukovodeći, preko svojih pododbora, mnogim akcijama, naročito prikupljanjem sredstava za NO fond i za mobilizaciju
- Formiran inicijativni SNO odbor za Ljubinje, sa zadatkom da sproveđe izbore za opštinske NO odbore i pripremi izbor SNO odbora.
- Četnici streljali članove OK SKOJ-a za Birač, čiji je sekretar neposredno pre toga poginuo u borbi protiv ustaša.
- Zbog hapšenja nekoliko učenika, MK SKOJ-a za Mostar organizovao štrajk u Trgovačkoj akademiji u Mostaru. Zbog masovnog učešća učenika u štrajku, koji se preneo i na Učiteljsku školu i Gimnaziju, ustaške vlasti su zatvorile sve srednje škole u gradu.
- Na konferenciji predstavnika opštinskih NO odbora izabran ONO odbor za teritoriju NOP odreda »Zvijezda*.

1942. februar

CRNA GORA

februar 1942.

- U Derventi i Doboju ustaška policija pohapsila blizu 20U aktivista NOP-a. Pokretni preki sud u Doboju osudio je 181 aktivistu na smrt, a polom 177 kazni preinačio na Internaciju u logore.
- Na putu između s Ravnog i s D. Vukovskog (kod Kupresa) delovi Livanjskog i 3. krajiskog NOP odreda napali italijansku kolonu, uništili 2 topa i 2 kamiona i zaplenili 30 pušaka.

CRNA GORA

1. februar

- Jedinice bataljona »13 juli« Lovćenskog NOP odreda zaustavile autobus koji saobraća između Cetinja i Budve i zarobile jednog višeg italijanskog oficira, dva podoficira, tri vojnika i jednog četnika.

2. februar

- Us. Bijeloj (u Boki Kotorskoj) delovi Orjenskog bataljona Nikšićkog NOP odreda napali obezbedenje fabrike »Frateli« i zaplenili veće količine životnih namirnica.
- NO odbor s. Zagrede (kod Danilovgrada) uputio pismo Stabu Lovćenskog NOP odreda u kome se predlaže: trebalo bi nekoliko grupa partizana uputiti u Hercegovinu, Boku, Albaniju i Sandžak da kupe izvesnu količinu hrane za prehranu siromašnog stanovništva; hrana u žitu i stoci mogla bi se nabaviti i u obliku dobrovoljnih priloga.

3. februar

- Italijanske vlasti internirale 60 zatvorenika iz Danilovgrada u Skadar.

4. februar

- Manje italijanske snage ponovo pokušale da se iz Danilovgrada probiju prema Nllc-Sicu i deblokiraju tamošnji garnizon italijanske divizije »Taro«, ali su ih jedinice NOP odreda Bijeli Pavle i Pješivačkog bataljona odbacile.
- Italijanski avioni bezuspešno bombardovali manastir Oštrog (kod Danilovgrada), gde je bila smeštena bolnica NOP odreda »Bijeli Pavle«.
- Partizani bataljona »Carev Laz« Lovćenskog NOP odreda napali italijanski kamion koji se kretao od Rijeke Crnojevića ka Podgorici (sada: Titograd). zarobili 3 italijanska vojnika I zaplenili sav materijal koji je bio u kamionu.

5. februar

- GS NOP odreda za Crnu Goru I Boku naredio Nikšićkom NOP odredu da formira četu i uputio je u beranski i andrijevički rez da se bore protiv četnika.

6. februar

- Batnlion italijanskih vojnika Iz Rudve, uz podršku nrtilierie sa brda Babac, napao Štab i delove Prtmor'koi bataHona T.ovćonsko': NOP određn u s. Kulinčama i manastiru Duljevu (kod Budve). Posle kraće oštре borbe neprijatelj je odbačen.
- Štab Nikšićkog NOP odreda naredio Štabu Orjenskog bataljona da formira udarnu četu.
- OK KPJ za Nikšić umilio direktivu Mesnom komitetu KPJ za Herceg-Novi• skreće pažnju na što Intenzivnije uzdizanje kadrova i na političko delovanje u narodu: podvlači potrebu za uspostavljanjem što čvršće veze sa drugim delom Boke Kotorske; navodi dužnosti i zadatke koje treba postaviti na zakazanom savetovanju delegata AFŽ-a; odobrava preduzete mere protiv delovanja pete kolone; skreće pažnju na budnost i na proveravanje prijema novih partizana; stavlja primedbu na stvaranje velikog broja vojnih podsektora: traži da se akcije na terenu Boke izvode i koordiniraju sa jedinicama Lovćenskog i Nikšićkog NOP odreda

7. februar

- Na putu Rijeka Crnojevića — Podeorica (sada- Titograd) grupa boraca iz Lovćenskog NOP odreda napala i zaplenila italijanski kamion sa 800 litara benzina i jedan putnički automobil, le posle evakuacije materijala uništila vozila.

8. februar

- TJ manastiru Ostrogu (kod Danilovgrada) na inicijativu PK KP.T za Crnu Goru, Boku i Sandžak i člana Politbiroa CK KPJ i VŠ NOP i DV Jugoslavije Ivana Milutinovića, održana Skupština crnogorskih i bokečkih rodoljuba, kojoj je prisustvovalo 65 delegata iz svih krajeva Crne Gore i Boke. Izabrani su: NO odbor za Crnu Goru i Boku fu koji su ušli predstavnici iz svih rezova). Plenum odbora (22 člana). Izvršni odbor (3 člana) Pred NO odbor za Crnu Goru i Boku postavljeni su ovi zadaci: da organizuje i čvršće medusobno poveže sve NO odbore (seoske, opštinske i sreske); da se stara o ishrani stanovništva i partizanskih jedinica i da celokupan narod pokrene u borbu protiv okupatora i pete kolone. Skupština je rezolucijom i proglašom pozvala narod da bude jedinstven i odlučan u borbi protiv okupatora i svih njegovih pomagača.

1942. februar

CRNA GORA

februar 1942.

- Iz Budve italijanski vojnici jakom artiljerijskom vatrom tukli s. Manastir Duljevo, gde su se nalazile jedinice Lovćenskog NOP odreda. Tom prilikom je porušeno i zapaljeno nekoliko kuća i naneta znatna materijalna šteta.
- 9. februar
  - Pod rukovodstvom delegata VŠ NOP i DV Jugoslavije i člana Politbiroa CK KPJ Ivana Milutinovics održan sastanak komandanata i političkih komesara jedinica Nikšićkog NOP odreda. Na sastanku je rešeno: i dalje čvrsto držati blokadu italijanskog garnizona u Nikšiću i, u cilju utvrđivanja borbenog stanja i jačine neprijatelja, stalno izvoditi prepade na isturene položaje oko grada; formirati bombaška odeljenja, koja bi imala zadatku da se neprimetno privlače neprijatelju i uništavaju ga; deo Nikšićkog NOP odreda i deo partizanskih snaga koje odredi Operativni štab za Hercegovinu prebaciti na sektor Gacko — Borač sa zadatkom da pristeupe čišćenju Borča od ustaša i četničkih grupa.
- 10. februar
  - U s. Podima (na putu Herceg-Novi — Kameni) delovi Orjenskog bataljona Nikšićkog NOP odreda napali italijansku komoru, pognula četiri i ranjen jedan neprijateljski vojnik.
- U. februar
  - U s. Orahovu (kod Virpazara) delovi Lovćenskog NOP odreda sukobili se s jačom italijanskim patrološkim koja je vršila nasilja i pljačkala. U borbi koja je trajala nekoliko časova italijanska patrola je imala 2 mrtva i 4 ranjena vojnika, a partizani nisu imali gubitaka.
  - Pukovnik bivše jugoslovenske vojske Bajo Stanišić, koji je do tada zamaskirano stajao uz NOB, a stvarno bio u vezi sa okupatorom, sa grupom kolebljivaca napustio NOP odred »Bijeli Pavle« i stavio se u službu italijanskih okupatora u cilju zajedničke borbe protiv NOP-a.
- 12. februar
  - U tesnacu Rudini (na ušću Rijeke Crnojevića u Skadarsko jezero) delovi bataljona »Carev Laz« Lovćenskog NOP odreda napali najveći italijanski plovni objekt na Skadarskom jezeru — putnički brod »Skenderbeg«. Posle kraće borbe zarobili su posadu od 15 italijanskih mornara i oslobođili 19 interniraca koje su italijanske vlasti sprovodile iz albanskih zatvora u Cetinie na suđenje. Zaplenili su 7 pušaka. 2 revolvera. 19 pari cipela, 19 kompleta za skijanje i veću količinu raznih životnih namirnica. Brod su zatim potopili.
  - Na Sopotu (kod Risna) borci Orjenskog bataljona Nikšićkog NOP odreda napali italijansku stražu kojom prilikom su pognula dva italijanska vojnika.
  - Jača italijanska kolona iz Virpazara, pod zaštitom jake artiljerijske vatre, prodrla u s. Orahovo, koje je branio bataljon Jovan Tomašević Lovćenskog NOP odreda. U oštrog jednodnevnoj borbi neprijatelj je ponovo odbačen u Virpazar, pretrpevši gubitke od oko 20 mrtvih i više ranjenih vojnika. Partizani su imali 3 ranjena borca. Za odmazdu, sutradan su italijanski avion bombardovali s. Gluhi Do, gde je bilo sedište Štaba bataljona Jovan Tomašević, i srušili školu, u kojoj se nalazilo omladinsko rukovodstvo. Pognula su 4 i ranjena su 2 omladinca.
- 13. februar
  - U rejonu Pavlove strane (kod Rijeke Crnojevića) došlo do borbe između italijanske jedinice, jačine 50 vojnika, i delova Lovćenskog NOP odreda. Obema stranama je pristiglo pojačanje. Italijanski vojnici su se, uz gubitke od 12 mrtvih i nekoliko ranjenih, povukli u Rijeku Crnojevića.
- 13/14. februar
  - Delovi Orjenskog bataljona Nikšićkog NOP odreda napali posadu italijanskih reflektora kod tvrdave »Spanjola«, iznad Herceg-Novog, gde su jedan reflektor uništili a drugi oštetili.
- 14. februar
  - U s. Orahovcu (u Boki Kotorskoj) Cucko-ćeklički bataljon Lovćenskog NOP odreda i delovi Orjenskog partizanskog bataljona napali i, posle jednodnevne oštore borbe razoružali italijansku posadu. Gubici neprijatelja: 16 poginulih i ranjenih i 47 zabiljjenih. Partizani, koji su imali 3 mrtva i 6 ranjenih boraca, zaplenili su: 60 pušaka, 5 p. mitraljeza, veću količinu municije. 1 revolver, i drugu raznu opremu i namirnice.
  - Posle više bezuspješnih pokušaja da iz Danilovgrada prodrnu u Nikšić i deblokiraju 207. puk italijanske divizije »Taro«, jake italijanske snage (47. ojačani pešadijski puk divizije »Alpi Graje«, 2. i 4. grupa alpinaca »Vale« i dva diviziona artiljerije), uz pomoć četničkih jedinica preduzele napad glavnim pravcem Danilovgrad — Nikšić. Nakon petodnevnih borbi one su savladale odbranu (jedinice NOP odreda »Bijeli Pavle« i delovi Nikšićkog NOP odreda) i 19. februara prodrle u Nikšić. Neprijatelj je imao oko 30 mrtvih i znatan broj ranjenih, dok su gubici partizanskih jedinica bili mali.

1942. februar

CRNA GORA

Februar 1942.

15. februar

- U selu Komarnici (blizu Savnika), uz prisustvo 35 delegata iz svih opština, održana je sreska konferencija na Kojoj je izabran novi sreski NO odbor. Istovremeno je, pri Sreskom NO odboru, izabrana i Komisija za nabavku žita i drugih namirnica.

Februar d.p.

- Po naređenju Štaba Crnogorsko-sandžačkog NOP odreda, od Bjelopoljskog bataljona formiran Bjelopoljski NOP odred od pet bataljona.
- Odlukom delegata PK KPJ i GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku formiran kombinovani NOP odred Radomir Mitrović, jačine oko 450 boraca. On je vodio borbu protiv četnika oko s. Mateševa i Kolašina.
- Prema instrukcijama NO odbora za Crnu Goru i Boku. NO odbor sreza cetinjskog izdao uputstvo o radu i zadacima opštinskih NO odbora na području sreza. On im, između ostalog, stavlja u dužnost: da na najpogodnijim mestima organizuju pijace radi oživljavanja prometa i razmene dobara; da srede statističke podatke o imovnom stanju domaćinstava, jer treba resiti problem snabdevanja i ishrane siromašnog stanovništva i partizanskih ledinica na oslobođenoj teritoriji. Uz to, on ih obaveštava da je formiran Sreski nabavljački odbor, koji će se baviti nabavkom prehrambenih artikala za potrebe sreza.

16. februar

- U cilju rešavanja problema ishrane naroda i partizanskih jedinica, NO odbor za Crnu Goru i Boku izdao uputstvo o radu sreskih, opštinskih i seoskih NO odbora: uvodi se rekvizicija i propisuje način njenog izvršenja; svi mlinovi se stavljuju pod kontrolu a sva manastirska, crkvena i zadužbinska imanja pod upravu opštinskih NO odbora; zabranjuje se unošenje životnih namirnica, stoke, stočne hrane i alkoholnih pića u okupirane gradove, preporučuje se NO odborima da na najpogodnijim mestima stvore pijace radi oživljavanja razmene i prometa i da organizuju odbranu zemlje. Osim toga, NO odbori su dobili u dužnost i deo sudskih funkcija.

17. februar

- U Danilovgradu sklopljen sporazum između predstavnika italijanskih okupacionih vlasti (komandanta divizije »Taro«) i predstavnika tzv. narodne vojske za Crnu Goru i Hercegovinu o saradnji u zajedničkoj borbi protiv narodnooslobodilačkog pokreta.
- iz Rijeke Crnojevića četa italijanskih vojnika izvršila ispad prema Podgorici (sada: Titograd). Delovi bataljona »Carev Laz« (iz Lovćenskog NOP odreda) uspeli su da neprijatelja odbace u polazni garnizon. Poginuli su jedan italijanski oficir i jedan partizan.

19. februar

- Znajući da se u Zabljaku nalazi velika partizanska bolnica, italijanski avioni bombardovali tu varošicu. Ranjena su dva partizana i porušeno je nekoliko kuća. Sutradan, italijanski avioni ponovo bombardovali Zabljak, i tom prilikom porušili 7 kuća, dok su dva borca poginula.
- Jedinice Kombinovanog NOP odreda Radomir Mitrović Izvršile neuspeo napad na četnike u rejonu s. Kraljskih Bara (kod Kolašina).

22. februar

- Jače i dobro naoružane četničke snage (oko 1500 četnika) s teritorije beranskog i andrijevičkog sreza izvršile napad i razbile Kombinovani NOP odred -Radomir Mitrović koji je držao položaje na pravcu s. Matešev — Kolašin. Borbe su trajale ceo dan. Partizanske jedinice su imale znatne gubitke, dok gubici četnika nisu utvrđeni. Idućeg dana su četnici zauzeli Kolašin.
- Na prevoju Trešnjevika (blizu Andrijevice), u borbi protiv četnika, poginuo politički komesar Andrijevičke partizanske čete Milić Keljanović Unamuno, narodni heroj.

25. februar

- Radi odbrane slobodne teritorije sreza šavničkog od napada četnika iz rejona Kolašina, po naređenju Štaba Durmitorskog NOP odreda formirana Komanda sinjaljevinskog sektora. Komandi sektora su stavljeni na raspolažanje tri bataljona iz Durmitorskog i jedna četa Nikšićkog NOP odreda.

28. februar

- Sa pravaca s. Durića, Veriga i Markove grede, jače italijanske snage, podržane artiljerijom napale delove Orjenskog partizanskog bataljona na položajima Sv. Jeremija (kod Boke Kotorske). U višečasovnoj borbi neprijatelj je imao veliki broj mrtvih i ranjenih vojnika i bio primoran na povlačenje. Partizani su imali jednog mrtvog i dva ranjena borca.
- VS NOP i DV Jugoslavije izdao Stabu Durmitorskog NOP odreda naredbu: obaveštava ga da je iz Celebića uputio kombinovanu četu zd Zabljak: odobrava zadržavanje kombinovanog bataljona koji je trebalo uputiti u istočnu Bosnu; naređuju

1942. februar

HRVATSKA

februar 1942.

mu da slobodnu teritoriju obezbedi od Četnika jakom udarnom grupom, jer držanje šireg područja Zabljaka ima veliki značaj

- PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak izdao političkim komesarima direktivu u pogledu organizacionog ustrojstva partijske organizacije u partizanskim jedinicama i sistematskog rada na podizanju teoretskog i političkog znanja članova KPJ.

Februar k.

- Povodom masakriranja partizana u s. Kraljskim Barama (kod Kolašina) i s. Lubnjeama (kod Ivanograda) koje su izvršili četnici. GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku uputio proglašenje narodu: objašnjava izdajničku politiku četnika u beranskom I andrijevičkom srežu, poziva tamošnje stanovništvo da se pridruže partizanima i zajednički bore protiv okupatora i domaćih izdajnika.

HRVATSKA

1. februar

- U Vojnicu (na Kordunu) izašao prvi broj »Glas Korduna«, organa Odbora NO fronta Korduna.

2. februar

- GS NOP odreda za Hrvatsku uputio pismo političkim komesarima Grupe NOP odreda za Liku, Kordunaškog i Primorsko-goranskog NOP odreda. U njemu raskrinvava neprijateljsku politiku izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije prema NOP-u i vezu ove vlade sa Dražom Mihailovićem; postavlja zadatke: kritikovati izbegličku vladu, raskrinkavati izdajnički rad domaćih kvislinga i uvlačiti domobrane i hrvatske mase u NOB.

3. februar

- Između s. Ledenice i s. Batera (kod Novog) delovi 1. bataljona »Marke Trbović« Primorsko-goranskog NOP odreda napali iz zasede žandarme: ubili 2 i zarobili 4 žandarma; zaplenili 6 pušaka i drugu opremu.

4. februar

- U s. Kokočaku (kod Podrske Slatine) ustaše ubile sekretara OK KPM za Bjelovar Vasu Vostrela, narodnog heroja.
- U Kordunskom Leskovcu formiran opštinski NO odbor.

5. februar

- Na Papuku otpočele trodnevne borbe u kojima je 2. četa Slavonskog partizanskog bataljona razbila delove domobranskog 5. pešadijskog puka, ojačane ustaškim posadama iz Slav. Požege, N. Gradiške i Pakraca.

Februar p.

- Po naređenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku, Kordunaški NOP odred reorganizovan u dva odreda: od X. i 4. bataljona formiran 1. kordunaški a od 2. i 3 bataljona 2. kordunaški NOP odred. Formiran je i Stab Grupe kordunaških NOP odreda.

I>. februar

- Stab Grupe kordunaških NOP odreda poslao političkim komesarima NOP odreda uputstvo o razvijanju bratstva i jedinstva srpskog i hrvatskog naroda i o raskrinvavanju neprijateljske propagande.
- Druga četa bataljona »Ognjen Priča«, 5. četa 2. bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« i Lapačka četa zauzele s. Canuk (kod Gospića), iz koga su se ustaše i mandarmi izvukli u pravcu s. Jurković-Dola.

7. februar

- Četvrti bataljon 1. kordunaškog NOP odreda zauzeo s. Lasinju (kod Vrginmosta) i nameo neprijatelju gubitke.
- U s. Cerovcu (kod Vojnića) 2. četa 1. bataljona 1. kordunaškog NOP odreda napala ustaše i time sprečila dalje ubijanje stanovništva, paljenje kuća i pljačku imovine.
- Ustaše, domobrani i žandarmi spalili s. Komogovinu (kod Kostajnice).

9. februar

- Kod s. Batnoga (blizu Cetingrada) 2. bataljon 2. kordunaškog NOP odreda napao italijansku kolonu, ubio 7 i zarobio 42 italijanska vojnika i oficira i zaplenio mnogo ratne opreme.

10. februar

- U s. V. Šušnjari (kod Gline) 1. četa 1. bataljona Buniskog NOP odreda napala domobrane iz zasede i nanela im gubitke od 5 mrtvih i 1 ranjenog vojnika i zaplenila 9 pušaka.

12. februar

- U s. Mekinjaru (kod Udbine), pri Štabu grupe NOP odreda za Liku, otpočela dvo-dnevna vojna konferencija kojoj su prisustvovali svi komandanti i politički komesari sa područja te grupe odreda. Odlučeno je da se napadnu D. Lapac i Srb, da se Korenica drži opravljena slabijim snagama i da se pristupi energičnjem obračunu sa četnicima.

1942. februar

HRVATSKA

februar 1942.

- Stab 2. kordunaškog NOP odreda izdao potčinjenim jedinicama naredbu o postupku pri rekviziciji, o rezervi hrane i o organizaciji sanitetske službe.
- Na mjestu zvanom Vablje (između Dugog Rata i Omiša) partizanska udarna grupa „Dugi Rat“ napala italijanske vojнике koji su vodili zatvorenike, ranila dva neprijateljska vojnika, oslobođila četvoricu uhapšenih i zaplenila 1 pušku.
- U Kordunu izašao prvi broj »Naše borbe«, organa OK KPM za Karlovac.
- 14. februar

  - Kod s. Cetine (blizu Knina) partizani Svilajske čete napali domobransku patrolu iz s. Kijeva i zarobili 9 domobrana.
- 15. februar

  - U s. Močilima (kod Slunja) formiran opštinski NO odbor.
- Februar s.

  - GŠ NOP odreda za Hrvatsku i CK KPH prešli iz s. Zbijega (kod Slunja) u zaselak Tomić kod s. Drežnice (blizu Ogulina).
- 19. februar

  - U jednoj pećini blizu Splita, u borbi protiv žandarma, poginuo sekretar Gradskog komiteta SKOJ-a za Split Đermano Senjanović, narodni heroj.
- 21. februar

  - U s. G. Budačkom (kod Vojnića), po naređenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku, otpočeo rad Partizanske oficirske škole.
  - Kod Brinja delovi 1. bataljona »Marko Trbović Primorsko-goranskog NOP odreda napali italijanske vojne i ustaše. Poginulo 10 italijanskih vojnika i 12 ustaša.
  - Formiran Opštinski NO odbor D. Primišlje (kod Slunja).
- 22. februar

  - Na putu Slunj — Primišlje delovi Grupe kordunaških NOP odreda iz zasede napali italijansku kolonu, zarobili 50 italijanskih vojnika i zaplenili 70 pušaka, 2 p mitraljeza i 2 mitraljeza.
  - Između s. Rogulja i s. Lotina (kod Kostajnice) delovi 3. bataljona Banijskog NOP odreda oborili domobransi avion.
  - U Tounjskom Tržiću (kod Slunja) 3. bataljon 2. kordunaškog NOP odreda napao i zarobio 22 domobrana sa oružjem.
  - Na pl. Svilaji Svilajska partizanska četa odbila napad delova italijanskog garnizona iz Sinja.
- 23. februar

  - Jedinice Grupe kordunaških NOP odreda ušle u V. Kladušu, pošto su je italijanski vojnici i žandarmi napustili.
- 24. februar

  - Selo Primišlje (kod Slunja) zauzeo 2. kordunaški NOP odred, a žandarmerijska posada i italijanske jedinice su se povukle u pravcu Ogulina.
- 26. februar

  - Na Bukovici, po naređenju PK KPH za Dalmaciju, od boraca Bukovičkog NOP odreda, formiran Bukovički partizanski bataljon (nazivan i Severnodalmatinskim bataljom). jačine 57 boraca.
  - Na Begovači (na Psunj) otpočeo kurs za komandire partizanskih četa. Nešto kasnije su kursisti premešteni na Gradinu, više s. Bobara (kod Pakrac), ali ni tamo zbog neprijateljskog napada kurs nije završen.
  - Formiran Opštinski NO odbor G. Primišlje (kod Slunja).
- 27. februar

  - Jedinice Grupe NOP odreda za Liku zauzele D. Lapac. U borbi su poginuli komandant Lapačkog bataljona Stojan Matić, narodni heroj, i još 14 partizana, a ranjena su 23 borca. Gubici neprijatelja: 23 poginula, 27 ranjenih i 150 zarobljenih italijanskih vojnika i oficira. Zaplenjeno: 135 pušaka, 4 mitraljeza, 12 p. mitraljeza, 3 minobacača, 350 ručnih bombi, 22.000 metaka i velike količine hrane.
  - U s. Badljevini (kod Pakrac) 1. četa Slavonskog partizanskog bataljona razoružala domobrane i zaplenila 27 pušaka, 29 bombi i 1.500 metaka, a zgradu opštine i pošte demolirala i arhiv spalila.
  - Na pl. Mosoru, po naređenju PK KPH za Dalmaciju, formirana Mosorska partizanska četa.
- 28. februar

  - Formiran Okružni NO odbor za Krbavu (za korenički i udbinski srez).
  - U s. Bedekovčini (kod Krapine) održan prošireni plenum OK KPH za Krapinu na kome je iznet i usvojen plan za dizanje ustanka u Hrvatskom zagorju.

1942. februar

februar 1942.

Februar

- Stab NOP odreda za Slavoniju uputio letak domobranskim vojnicima, podoficirima i oficirima: govoreći o nedelima Pavelića i okupatorskih snaga u našoj zemlji, on ih poziva da stupaju u redove partizanskih jedinica.
- Izabran SNO odbor za srez Glinu.
- Izabran SNO odbor za srez Dvor.
- Formiran SK KPH za Novi.
- U selima Tržiću i Ključu (kod Slunja) formirani seoski NO odbori

MAKEDONIJA

Februar

- U Velesu (sada: Titov Veles), članovi PK KPJ za Makedoniju Mirće Acev i Strašo Pindžur održali sastanak s Vojnim štabom Velesa: precizirali zadatke u pogledu formiranja NOP odreda i daljeg razvoja oružane borbe u tom kraju.
- U Strumici formiran OK KPJ za teritoriju Strumice, Radovišta, Valandova i Borova.
- U Kičovu formiran MK SKOJ-a.
- PK SKOJ-a za Makedoniju izdao proglašenje: iznosi nedela okupatora u Makedoniji; poziva omladinu svih narodnosti da se zajednički bori protiv okupatora; poziva bugarske vojнике da prelaze na stranu partizana.

SLOVENIJA

2. februar

- Treći partizanski bataljon »Ljubo Sercer« izvršio prepad na ž. st. Verd (kod Vrhničke). uništoio stanična postrojenja i minirao železničku prugu.

3. februar

- Pivčanska partizanska četa razoružala stražu kod železničkog tunela u blizini s. Stanjela, na pruzi Gorica — Trst.

4. februar

- U Ljubljani, na Bregu, studentska borbena grupa Narodne zaštite, pod vodstvom članova VOS-a, upala u zgradu finansijske kontrole i zaplenila 45 pušaka, 2170 metaka i 2 pištolja. Oružje je odmah upućeno partizanskim jedinicama.

6. februar

- Komanda italijanskog 11. armijskog korpusa izradila plan -Primavera- za odbranu italijanskih okupacionih snaga u Sloveniji od prolećne ofanzive NOP odreda Slovenije. Planom je predviđeno napuštanje manjih garnizona i grupisanje snaga u većim garnizonima.

7. februar

- Kod s. V. Bloka (blizu Cerknice) u borbi protiv patrole iz 2. bataljona 1. puka italijanske divizije »Granatieri«, poginuo član CK KP Slovenije Miloš Zidanšek, narodni heroj.

10. februar

- Delovi 2. puka italijanske divizije »Granatieri« otpočeli napade na partizanski bataljon »Ljubo Sercer« u rejonu Logatec — Rakek — Cerknica — Borovnica. U teškim trdnevnim borbama bataljon se, po četama, prebacio na pl. Mokrec i u Lošku dolinu.

15. februar

- U Ljubljani patrola Narodne zaštite napala stražu ispred zgrade italijanskog visokog komesarijata i ubila jednog stražara.

23. februar

- Formiran radio-telefonski vod 2. štajerskog partizanskog bataljona.

24. februar

- Da bi ugušile oslobođilački pokret u Ljubljani italijanske vlasti otpočele da hapse i masovno interniraju sve za oružje sposobne osobe.

SRBIJA

1. februar

- Užički i Zlatarski partizanski bataljon i Mileševska partizanska četa odbili napad četnika i muslimanske milicije iz Sjenice, s. Halinovića i s. Miševića u pravcu Nove Varoši.
- OK KPJ za Valjevo izdao proglašenje o izdajničkom radu Nedića, Ljotića, Pećanca i Draže Mihailovića, pozivajući narod da stupa u NOP odrede.

- U Kuli mađarske vlasti izvršile provalu i, u toku toga i sledećeg dana, pohapsile 40 članova Partije i SKOJ-a i simpatizera NOP-a.
- 1/2. februar**
- Delovi Topličkog NOP odreda demolirali stanična postrojenja na ž. st. Pukovac (pruga Niš — Leskovac).
- 2. februar**
- Kukavički NOP odred izvršio napad na Kozjački četnički odred Koste Pećanca u s. D. Oruglici (kod Lebana), zatim se, posle dvadesetčetvoročasovne borbe, preko r. Veternice prebacio na prostoriju Crcavac — Kaluđerica — Koprive.
  - Delovi Jablaničkog NOP odreda zauzeli Medvedu koju su branili četnici i nedicevci. Uveče su četnici i nedicevci uspeli da povrate Medvedu i nanesu partizanima gubitke od 4 mrtva i 3 nestala borca. Neprijateljski gubici: 3 poginula, 4 ranjena i 20 zarobljenih vojnika.
  - Po odobrenju nemačkog komandujućeg generala i zapovednika Srbije otpočelo formiranje Srpske državne straže (SDS). jačine 17.000 ljudi, koja je organizovala mrežu posada, kako po gradovima, tako i u sedištima opština.
- 4. februar**
- Delovi Topličkog NOP odreda uništili uređaje na ž. st. Vojvoda Bojović (pruga Prokuplje — Kuršumlija).
- U s. Biljanici i s. Manojlovcu (kod Leskovca) Babički NOP odred napao bugarsku posadu. U Cetvoročasovnoj borbi pretrpljeni su obostrano osetni gubici. Sutradan su se bugarski vojnici vratili u Leskovac.
- 5. februar**
- Otpočeo napad četničko-nedicevskih, italijanskih i muslimanskih fašističkih jedinica na oslobođenu teritoriju između Lima i Uvea, koju su branili Cačanski, Užički i 2. šumadijski NOP odred, 1. i 2. Zlatarski i Mileševski partizanski bataljon.
- Februar p.**
- Od boraca Zlatarskog partizanskog bataljona i novodošlih boraca formirani 1. i 2. Zlatarski partizanski bataljon, a od Mileševske partizanske čete formiran Mileševski bataljon.
  - U s. Suljmu (kod Rume) održan sastanak OK KPJ za Srem, na kome je proučena direktiva Vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije Josipa Broza Tita koju je Boško Palkovljević Pinki doneo iz VS NOP i DV Jugoslavije, pa je posle analize situacije u Sremu, doneta odluka da krajem februara otpočnu napadi na neprijateljske garnizone i opštine.
- 5/6. februar**
- U s. Jelašnici (kod Niša) delovi Babičkog i Nišavskog NOP odreda napali četničku i bugarsku posadu, ali boreći se do svanača, nisu uspeli da je savladaju, pa su se povukli prema s. Bancarevu.
- 6. februar**
- Kod s. Bućumeta (blizu Lebana) Jablanički NOP odred i delovi Leskovačkog NOP odreda odbili napad četnika Koste Pećanca i nedicevaca i u protivnapadu zauzeli Lebane. nanevi neprijatelju gubitke od 20 mrtvih i zarobljenih.
  - Srpsko-sandžačke partizanske jedinice, pod pritiskom neprijatelja, napustile Novu Varoš i povukle se na pl. Zlatar.
- 7. februar**
- U zatvoru »Armija« u Novom Sadu podlegao ranama i mučenju sekretar PK SKOJ-a za Vojvodinu i član CK SKOJ-a Đorđe Zličić Ciga, narodni heroj¹.
- 7/8. februar**
- Srpsko-sandžačke partizanske jedinice, pod vrlo teškim uslovima napustile slobodnu teritoriju između Lima i Uvea, pregazile Lim kod s. Divaca i prebacile se na Kamenu goru.
- 8/9. februar**
- U jednom vinogradu kod s. Ležimira (na Fruškoj gori) održana sreska partijska konferencija za srez sremskomitrovački. u prisustvu oko 30 delegata na kojoj je prenesena odluka OK KPJ za Srem (od početka februara) o napadima na neprijateljske garnizone. Na konferenciji je raspravljanje o vojno-političkoj situaciji, ciljevima NOB-a, liniji KPJ u borbi, karakteru NO odbora a obrazovan je i novi SK KPJ za sremskomitrovački srez.
- 9. februar**
- Na drumu Irig — Ruma mesni partizani iz Iriga dočekali žandarmerijsku patrolu, ubili 3 žandarma, zaplenili 3 puške i oslobodili jednog člana Sreskog štaba za pripremu ustanka u iriškom srezu.
  - U s. Pukovcu (kod Prokuplja) delovi Topličkog NOP odreda napali Pukovački četnički odred Koste Pećanca, naneli mu gubitke i razbili ga.

¹ Po drugom izvoru imenovan! Je podlegao mučenju 3. februara.

1942. februar

SRBIJA

februar 1942.

U Smoderevskoj Palanci podlegao mučenju od strane žandarma komandir Rěsavske čete 2. šumadijskog NOP odreda Lazar Stojanović, narodni heroj.

10. februar U Nišu Specijalna policija izvršila provalu partijske organizacije i do kraja februara pohapsila 150 aktivista, medu kojima i članove MK KPJ.

11. februar U Nišu Specijalna policija provalila skojevsku organizaciju Trgovačke škole i većinu članova te organizacije pohapsila.

12. februar U Ribarskoj Banji Rasinski NOP odred i delovi Topličkog NOP odreda napali i delimično razoružali Ribarski četnički odred Koste Pećanca.

Iz niškog koncentracionog logora pobegla 102 zatvorenika, pošto su prethodno goloruki jurnuli na stražu i ubili 5 nemačkih vojnika. Pri bežanju u krvavom obraćunu sa nemačkim vojnicima, poginulo je oko 40 zatvorenika. Za odmazdu, nemački vojnici su streljali 850 ljudi.

13. februar U s. Bojniku (kod Lebana) delovi Jablaničkog NOP odreda napali bugarski bataljon i naneli mu gubitke od oko 70 mrtvih i ranjenih. Sutradan u zoru oni su se povukli uz gubitke od 12 mrtvih.

Između sela Morovića i Višnjićeva (kod Sida) diverzantska partizanska grupa miniranjem porušila železnički most na r. Bosutu:

14. februar — Iz Prokuplja 14. pešadijski puk bugarske 17. divizije i iz s. Širokih Njiva čela žandarma i četnici Koste Pećanca predtizeli napad na delove Topličkog NOP odreda na Pasjači i Belom Kamenu. U borbama kod Pasjačkog visa bugarski vojnici su nretrpeli gubitke od preko 35 mrtvih i ranjenih. Partizanske jedinice su se povukle ka s. Statovcu i izbeče udar nadmoćne nenriate. Za odmazdu, bugarske jedinice spalilo sela na pl. Pasjači. te streljali oko 100 i internirali preko 300 ljudi.

Febrinr s. — Delovi Babičkog NOP odreda unMi u fabriku štofa »Jedinstvo* u Ordelici (kod Leskovca) i zarobili nekoliko nedicevaca.
— Gruna od oko 50 boraca Rabičkos NOP odreda (nazivana Babičkim nododredom) unučena u roion s. Gradišta (u blizini novoustanovljene srpsko-bugarske granirei radi dejstva i širenja NO pokreta
— Us Počuti (kod Valjeva) održano savetovanje vojnih i političkih rukovodilaca iz zapadne Srbije i Sumadije. na kom je rešeno rtm se KosmaU-kl NOP odror uputi na Kosma! Posavski u Posavinu. Vnlievski sn dolovima Mnčvnnskog u Rađevinu i Suvobors-ki sa delovima TJžičko« I 1. šumadiiskou NOP odrora na prostoriju Suvobor — Maljen. sa zadatkom da dejstvuju li određenim rejonima.

Februar A. p. — Kukavički NOP odred rnsniistio oko 450 boraca, (tako da i» u ninmn ostalo sveea oko 150 boraca) a zatim se prebacio (25 TI) nn teren Jablaničkog NOP odreda.
— Oiačane nemačke policijske iodinie blokiralo i dotalo pretresale s. Kumane (kod Novog Bećaja). uhapsile veći hroi članova KP.T. SKO.T-a. nripađnika i simpatizera NOP-a i preko 200 rodoljuba a zaplonile nešto oružja i municije

IH/16 februar — Dolovi Tonličkog NOP odreda nanali KiirSiimltin koiu «u branili četnici Koste Pećanca i posle tročasovn» borbe ie zauzeli. Trbionn jp 14 i zarobiono 38 čelnika Zaplenjeno: 2 mitraljeza. 4. p. mitraljeza. 60 pušaka i veća količina municije i opreme.

Iß. februar — Kod sela Brejožda. Krčmara. Baćevara i Leskovice (blizu Valjeva). završene petodnevne borbe delova nemačke 714. divizije, dobrovoljaca i četnika Koste Pećanca protiv Valjevskog i Suvoborškog NOP odrorda u kojima su partizani imati 72 mrtva i veći broj ranjenih boraca.
— Kod s. Lučice (blizu Požarevca) jedan dobrovoljački odror okružio i razbio Mlavsku četu Požarevačkog NOP odreda.
— Us. Vukosavcima (kod Aranđelovca) delovj Kosmajskog NOP odreda razoružali seosku miliciju.
— U Sokobanji, u borbi protiv žandarma i nedicevaca. poginuo Aloksa Markušić, narodni heroj.

16/17. februar — Us. Vrelima (kod Aleksinca) delovi Ozrensko" NOP odreda razoružali oko 30 seoskih stražara.

* Po drugom Izvoru to Je bilo početkom februaru

- 17. februar**
- Za odmazdu zbog pretrpljenih gubitaka u s. Bojniku (13.11. 1942) delovi bugarskog 13. pešadijskog puka streljali oko 500 ljudi, žena i dece iz s. Bojnika i s. Dragovca a sela zapalili i potpuno opljačkali.
- U s. Jelašnici (kod Niša) Nišavski (Svrljiški) NOT^J odred napao četničku posadu i zaplenio veću količinu eksploziva, a u s. D. Studeni razoružao oko 60 četnika i spalio opštinsku arhivu.
- Stab Metohijskog NOP odreda izdao naredbu o dužnostima i ugledu partizana, o potrebi striktnog izvršavanja dobijenog naredenja i tačnog obavljanja dobijenog /ada tka.
- 18. februar**
- U Kuršumliji. na zboru građana, izabran GNO odbor.
  - Bugarska kaznena ekspedicija upala u s. Pečenjevce (kod Leskovca) i spalila desetak kuća boraca Babičkog NOP odreda.
  - U s. Oruglici (kod Lebana) Kukavički NOP odred izvršio napad na četnički odred Koste Pećanca. Pošto nije jednovremeno izvršen, napad nije u potpunosti uspeo, pa su se partizani povukli ka s. Barju.
- 19. februar**
- U s. Bovanu (kod Aleksinca) Ozrenski NOP odred izvršio neuspeo napad na žand. stanicu.
  - U Somboru mađarske vlasti streljale 7 komunista i simpatizera NOP-a.
- 19/20. februar**
- U s. Jelovik Izvoru (kod Knjaževca) delovi Knjaževačko-boljevačkog NOP odreda razoružali finanse a opštinskoj upravi zabranili rad.
- 21. februar**
- Otpočele dvodnevne borbe Babičkog i Nišavskog NOP odreda protiv II. oružanog odreda SDS, Vlasotinačkog četničkog odreda i bugarskih jedinica. Nišavski NOP odred uspeo je da se probije i prebaci na Svrljiške pl., dok je Babički NOP odred, posle pretrpljenih gubitaka u borbi kod s. V. Krčimir, prešao u Crnu Travu.
  - U s. Stržavi (kod Prokuplja) bugarski vojnici streljali 50 meštana za odmazdu što su u tom selu 2 bugarska vojnika poginula u borbi protiv delova Topličkog NOP odreda.
- 22. februar**
- Četnici Koste Pećanca odbacili delove Topličkog NOP odreda i zauzeli Kuršumliju. ubivši 24, ranivši 4 i zarobivši 16 partizana (koje su četnici streljali).
  - U s. V. Plani (kod Prokuplja) održana okružna konferencija SKOJ-a za Toplicu. Podneta su tri referata: o vojno-političkoj situaciji, o organizacionim pitanjima i o agitaciji i propagandi.
  - U s. Tuležu (kod Venčana), d i ne bi živ pao u ruke neprijatelju, izvršio samoubistvo rukovodilac SKOJ-a 2. šumadijskog NOP odreda Svetomir Mladenović, narodni heroj.
  - U s. 21nu i s. Ponoru (kod Knjaževca) delovi Knjaževačko-boljevačkog NOP odreda spalili opštinske arhive i razoružali 19 četnika.
- 23. februar**
- U s. Jezeru (kod Sokobanje) delovi Ozrenskog NOP odreda razoružali seosku miliciju i spalili opštinsku arhivu.
  - Kod Kuršumlige, u borbama protiv četnika Koste Pećanca, poginuo komandant Rasinskog NOP odreda Miloje Zakić, narodni heroj.
- 24. februar**
- Kod s. Cučuga i s. Gvozdenovića (kod Uba), posle teških borbi protiv nemačkih vojnika, nediećevaca i četnika, razbijen Posavski NOP odred.
  - Posle teških borbi kod sela Beljine, Dućine i Stojnika (blizu pl. Kosmaj) četnici, nediećevci i netnački vojnici razbili Kosmajski NOP odred i Sumadijsku partizansku četu.
  - Kod čagrovačkog mosta, na putu Gadžin Han — D. Dušnik, delovi Svrljiškog (Nišavskog) NOP odreda sačekali kamion sa 20 bugarskih vojnika. Svi vojnici su izginuli a kamion je zapaljen.
- 25 26. februar**
- Grupa boraca Fruškogorskog NOP odreda, uz sađeštvo mesnih partizana, zauzela opštinsku zgradu u s. Mari incima (kod Srem. Mitrovice), i zaplenila 4 puške.
- 26. februar**
- U s. Adaševcima (kod Sida) ustaše opkolile grupu mesnih partizana iz Sida i s. Adaševaca. Međutim, partizani su se probili, a zatim, u zasedl, dočekali i razbili neprijateljsku ustašku poternu patrolu.

- U borbi kod s. Rumske (blizu Sapca) delovi Mačvanskog NOP odreda zarobili nekoliko dobrovoljaca.
  - U oštrosti borbi kod sela Kravlje, Veljeg Polja i Miljkovca (blizu Niša) protiv 12. dobrovoljačkog, 5. oružanog i jednog četničkog odreda i žandarma, Ozrenski NOP odred pretrpeo gubitke od 4 poginula i 20 zarobljenih partizana.
- 26. februar*
- U s. Jagnjilu (kod Mladenovca) ostatak boraca Kosmajskog NOP odreda vodio borbu protiv četnika i žandarma i naneo im gubitke.
  - Delovi Topličkog NOP odreda oštetili železnički most na pruzi Prokuplje — Kuršumlija i posekli oko 500 tt stubova.
  - Delovi Jablaničkog NOP odreda porušili most na putu Brestovac — Kosančić.
- 27. februar*
- Požarevački NOP odred uputio proglašenje narodu požarevačkog okruga, u kome ga poziva u borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika.
  - U s. Ravnoj Dubravi (kod Vlasotinca) Babički NOP odred napao nedicevce i protjerao ih ka Vlasotincu.
  - Jedna desetina mesnih partizana iz s. Višnjićeva (kod Srem. Rače) razbila grupu ustaša kod obližnjeg salaša.
- 28. februar*
- U s. Svarču (kod Prokuplja) četnici Koste Pećanca napali jednu četu Topličkog NOP odreda i naneli joj gubitke od 18 mrtvih. Po pristizanju glavnine Topličkog i Rasinskega NOP odreda izvršen je napad na četničke snage, te su ove razbijene i prisiljene na povlačenje u Blace. Četnici su pretrpeli gubitke od 45 mrtvih i 22 zarobljenih.
- Februar k.*
- U s. Vitomirici (kod Peći) održano oblasno partijsko savetovanje, kome su, pored članova Oblasnog komiteta, prisustvovali 1 predstavnici sreskih komiteta KPJ Kosova i Metohije. Ocenjena je situacija i doneti su zaključci o daljem radu. borbi protiv okupatora i formiranju NOP odreda.
- Održan sastanak OK KPJ za Kruševac na kome je rešeno: da se izvrši šira agitacija za mobilizaciju ljudstva radi brojnog jačanja Rasinskog NOP odreda; da se ubrza nabavka opreme boraca; da se porodice boraca pomognu hranom i ostalim sredstvima potrebnim za život.
- Kod s. Kravlja (blizu Niša), od boraca Ozrenskog NOP odreda i odbeglih boraca iz niškog logora, reorganizovan Ozrenski NOP odred.
- Februar*
- Partizani niškog okruga uputili poziv bugarskim vojnicima u okupiranoj Srbiji da napuštaju bugarsku fašističku vojsku i stupaju u NOP odred. »Vi ste dovedeni ovamo da ugnjetavate i tiranišete srpski narod koji se bori za svoju slobodu... I bugarski narod je porobljen. I vas su izdali nemačkom fašizmu vaši izdajnici na čelu sa Borisom, njegovom vladom i generalima... Vaša je dužnost da ne služite fašizmu i reakciji, da se suprotstavite podlirim razbojničkim namerama vaših gospodara. Da se bratimite sa borcima našeg naroda za slobodu, nacionalnu nezavisnost i opstanak, da se bratimite i stvarate borbeno jedinstvo sa našim hrabrim partizanima u borbi protiv hitlerizma i njegovih vernili slugu.
  - OK KPJ za Zaječar i partizani Timočke krajine uputili dva proglašenja seljacima Timočke krajine: pozivaju ih da ustanu u borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika.
  - OK KPJ za Niš izdao okružnicu u kojoj zahteva od članova KPJ da se oštro suprotstavljaju svim neprijateljima i da se organizuju učvrste.
  - Na teritoriji zaplanjskog, belopalanačkog i svrljiškog sreza bugarske okupacione jedinice pohapsile veći broj aktivista NOP-a, članove NO odbora i odbora NOF-a i pripadnike mesnih desetina.
  - U Kos. Mitrovici policija izvršila provalu i uhapsila 18 članova KPJ i SKOJ-a, među kojima sekretara i neke članove Mesnog komiteta.
- Februar*
- U s. Bučumetu (kod Leskovca), na zboru građana, izabran seoski NO odbor.
  - U selima Vrelu i Lipljanu (kod Prištine) formirani ilegalni MNO odbori.
  - U s. Srpskoj Crnji (kod Kikinde) formiran prvi ilegalni NO odbor.